

EGYHÁZI ÉLET

Egyházi Képviselő Tanács jún. 19-én tartotta második évnegyedi rendes ülését, melynek tárgysorozatán szerepeltek az elnökség jelentései, különböző bizottságok jegyzőkönyvei, a lelkészképzés, egyházkörök és egyházközségek valláserkölcsi és anyagi helyzetére vonatkozó kérdések és a Nyugdíjintézet ügyei. A tudományos lelkészképzés támogatása érdekében E.K. Tanács, dr. Mikó Imre főgondnok javaslatára, kívánatosnak tartja a doktori tanfolyam iránti érdeklődés fokozását.

Az E.K. Tanács ülését megelőzően az egyes kérdések véleményezésére ülést tartottak a missziói, gazdasági és pénzügyi bizottságok, valamint a Nyugdíjpénztár Vezető Tanácsa.

Lelkészerterkezetek. Lelkészerterkezteink június hónapban tartották meg II. évnegyedi közérdekű és teológiai üléseiket. A közérdekű értekezlet témája: A Szocialista Egységfront az egész nép akarategységének és cselekvésének a kifejezője. Egyházunk lelkészeinek, gyülekezeti szerveinek és híveinek kötelességei a helyi közügyi akciók támogatásában, hazánk anyagi és szellemi fejlődéséért c. előadás volt. A teológiai értekezletek a házassági megáldás szertartásának az egyes egyházközségekben gyakorolt rendjével és az egységes szertartás megalkotásával foglalkoztak. Az értekezleteken az egyházi központ részéről dr. Kovács Lajos püspök, dr. Erdő János főjegyző, Sebe Ferenc előadó és dr. Szabó Árpád teol. tanár vettek részt.

Lelkésznevelés. A Teológiai Intézetben a II. félévi előadások máj. 30-án fejeződtek be. Időközben a húsvéti és pünkösti ünnepeken a II—IV. éves hallgatóink légációi szolgálatot teljesítettek a különböző egyházközségekben. A *vizsgaidőszak* máj. 31.—jún. 20. között volt; hallgatóink többsége eleget tett vizsgai kötelezettségének. A *jún. 22-én tartott évzáró istentiszteleten* dr. Kovács Lajos püspök prédikált. Aznap este volt az intézet *évzáró ünnepélye*, melynek keretében dr. Rapp Károly rektor részletesen beszámolt az 1974—75. tanévről, ezt követte a tanulmányi munkában kitűnt hallgatók jutalmazása, valamint a verseny- és pályadíjak kiosztása.

Szakvizsga. Jún. 23. és 28. napjain szakvizsgát tettek Szabó Zoltán és Szombatfalvi József IV. é. hallgatók.

Lelkészképesítő vizsga. Az Egyház Lelkészképesítő Bizottsága előtt lelkészképesítő vizsgát tettek és lelkészi oklevelet szereztek: Farkas László sinfalvi, Kovács Sándor marosvásárhelyi, Nyitrai Csongor csokfalvi és Száva Péter csikszeredai gyakorló segédlelkészek.

Gyakorló segédlelkészi szolgálatra küldettek ki a szakvizsgát tett hallgatók a jún. 29-én tartott istentisztelet keretében.

A *felvételi vizsga* az intézet I. évfolyamára júl. 10—18. napjain volt.

Énekevezérképesítő vizsga. Április 26-án Fülöp József, az énlaki és 30-án Balázs Mózes, az úrmösi egyházközség tagja énekevezérképesítő vizsgát tettek.

Felekezeti teológiai konferencia

Az ortodox és protestáns teológiai intézetek jún. 4-én Kolozsvárt tartották f. é. első felekezeti teológiai konferenciájukat. Ez alkalommal három értekezés hangzott el: dr. Dumitru Popescu tanár (Bukarest) *Az egyház és a népek függetlenségi törekvései*, Dumitru Abrudan lektor (Nagyszeben) *Bizonyoságtevés Jézusról napjainkban* és dr. Hans Klein előadótanár (Nagyszeben) *Új irányzatok és törekvések a mai teológiában* címen. Az előadásokat részletes megbeszélés követte.

Az ülésen felszólalt dr. Kovács Lajos püspök is; üdvözölte a konferenciát, kijelentvén, hogy bár egyházunk nem tagja az Egyházak Világtanácsának, örömmel veszünk részt a hazai ökumenikus gyűléseken, hogy ezáltal is, Jézus kettős parancsát követve, hozzájáruljunk hazánk szellemi és anyagi értékeinek gyarapításához.

Tagja vagyunk az Unitárius Világszövetségnek (IARF), mely négy bizottságban fejt ki munkáját: 1) A keresztény ember a mai világban; 2) A modern világ vallási értelmezése; 3) A világvallások dialógusa; 4) Béke, igazság és az emberi jogok. 1975. augusztusában Montrealban (Kanada) tartandó világkongresszus fő témája „Egységünk a különbözőségekben” lesz. Egyházunk képviselői is jelen lesznek, és ismertetni fogják hazánk egyházainak gazdag ökumenikus munkáját.

Az előadásokat és hozzászólásokat Antonie Ploieşteanul bukaresti pátriárkatusi vikárius értékelte ki. Beszédéből kiemeljük az alábbiakat: Azok a témák, melyekről itt hallottunk, egyházi vonatkozásban nagy jelentőséggel bírnak. Ami a különböző modern teológiai irányzatokat illeti, felhívja a figyelmet azok komolyságára. Ezek az irányzatok a második világháború utáni idők válságának eredményei, ezért lehet nevezni a válság teológiájának is. Ez a válság jelentkezik az embernek embertársától való elidegenedésében, egymástól való eltávolodásában; mind ezért mi keresztények is felelősek vagyunk. Az új teológiai irányzatok önkritikaként jelentkeznek, sok alázattal, de sok bátorsággal is. A régi teológiák bűnbánata ölt testet az új irányzatokban, melyeknek egységes jelszavuk az ember megújulásának elősegítése. Ez a magyarázata egyes

szekták fellendülésének, melyek a tiszta teológiához való visszatérést hirdetik, elhatárolva magukat mindattól, ami ma a világban történik. Ezeket az izolációs törekvéseket nem helyeseljük, éppen úgy nem, mint azt a teológiát, mely falak közé zárkózva a dogmák világába zárja Istent, és nem mond semmit a mai élet realitásairól. A történelmi egyházaknak is felül kell vizsgálniok teológiájukat, és keresniök kell az új, helyes tájékozódást, úgy, ahogyan tették Bonhoeffer, Moltmann és Martin Luther King; és látnunk kell a „Rerum novarum-tól a Populorum progressio-ig“ a nagy változásokat a római katolikus egyház életében is. A román ortodox egyház megtalálta a helyes orientálódás útját, ahogyan azt Justinian pátriárka az *Apostolatul Social* című művében lefektette. Azt is tudjuk, hogy a divatos teológiai irányzatok egyszer kimennek divatból, amikor mindazok a tényezők megszűnnek, melyek ezeket létrehozták. A felszabadulás teológiája nem azonos a „feketék teológiájával“, hanem Latin-Amerika terméke. Ez a teológia a kereszténységet azonosítja a politikai szabadsággal, szolidaritást hirdet a kizsákmányoltakkal; elképzelése szerint a felszabadulás hasonló a bibliai nép egyiptomi fogságból való szabadulásához.

Egy másik irányzat a forradalom teológiája, mely ha kell, erőszakkal keresi a felszabadulást. Azért nevezzük így, mert a forradalom szükségét hirdeti a kereszténységen belül, a keresztények között. Igaz, ezekkel szemben sokan hirdetik, hogy a teológia legyen mentes minden forradalmiságtól, e világban csak az érték- és liturgiai teológiának van helye. Erre a forradalom teológiája így válaszol: a kizsákmányoló és elnyomó nagy keresztény hatalmak miért nyomják el a dolgozókat különösen Amerikában? Be kell ismernünk, hogy súlyos hibák voltak és állanak még ma is fenn, még sokféle a világon a szabadság, az egyenlőség, az egység csak álom a súlyos elnyomással szemben! Ezért van helye — hirdetik ők — a forradalom teológiájának!

És beszélünk kell a fenti irányzatok nyomán létrejött „feketék [néger] teológiájáról“ is. Ez az irányzat súlyos ítélet az észak-amerikai kereszténység felett; válasz a megalázásra és elnyomásra; tiltakozás is, harag is, gyűlölet is egyben. Jellemző, hogy maga Moltmann is feladva a reménység teológiáját, hozzájuk csatlakozott. A négerök most és nem a jövő században akarják jogukat elnyerni. És ha ez megvalósul — felvetődik már most a kérdés —, mi lesz a „négerök teológiájával?“, hiszen amiért létrejött — megvalósult. Fájdalmas és szomorú valóság az, amit a négerök világa élénk tár, és hisszük, hogy teológiai felfogásukban meg fogják találni a helyes utat, miután társadalmi harcaikat sikerrel megvívták.

Vessünk most egy pillantást Afrikára, ahol szintén több teológiai irányzatról beszélhetünk. Az afrikai teológia alatt az egész fekete kontinenst értjük, kivéve Dél-Afrikát, ahol az elnyomás a fő politikai eszköz, keresztény jelszó alatt. Ott csakis az elnyomás teológiájáról lehet beszélni. Azt is ki kell hangsúlyoznunk, hogy az afrikai teológia nem azonos sem a négerök teológiájával, sem a felszabadulási, sem a forradalmi irányzattal. Afrikában sokféle vallás létezik, melyek dialógusban állnak egymással, mint pl. a kereszténység és az iszlám követői. A kereszténység behatolása Afrikába egy olyan állandó folyamat, mely dialógusban áll a helyi tradíciókkal, és így fennáll az a veszély, hogy túl sok pogány elem fog a keresztény vallással keveredni, ez pedig a kereszténység belső lényegének megváltoztatását idézheti elő. Ezt a teológiai

jelenséget átmenetinek kell tekintenünk, melynek helyét idővel az örök evangélium tanítása fogja elfoglalni. Ez a tanítás hitünk szerint nem lehet más, mint az Isten és az ember szolgálatának teológiája, bizonyoságtevés arról, hogy szolgáljuk a világ és napjaink kérdésének megoldását: az ember egyenlőségét, testvériségét és az egymáson való kölcsönös segítséget. Uralkodás és elnyomás helyett győznie kell a szolgáló szeretetnek. Szolgálni Istent és felebarátot: e kettő egységes és szétválaszthatatlan feladata minden keresztény egyháznak, ez az út, ahol felekezetre való különbség nélkül találkozhatunk. Ez a mai idők teológiájának fő jellemzője. Ezért volt lényeges e kérdést itt felvetni, hogy felebredjen bennünk a keresztény felelősség tudata, és elinduljunk teológiai felfogásunk újraértékelésének közös útján. Mi az egyházak és a teológia feladata? Legyen az forradalmi vagy ellenforradalmi? Sajnos a történelem azt mutatja, hogy az egyházak éppen akkor hangoztatták, hogy nem politizálnak, amikor az elnyomottakért kellett volna kiállniok! Szerintük maga Isten is az elnyomók mellé állott. És így a vallás a maradiság és reakció köntösét öltötte magára. Ezek a vádak az egyházak ellen jogosan hangzottak el. A teljes keresztény igazság napfényre hozatala mindannyiunk feladata. Éppen ezek az új teológiai irányzatok: a felszabadulás, a forradalom, a négerék, a béke és a rehabilitáció teológiája komoly figyelemzetések múltbeli hibáinkra és mulasztásainkra vonatkozóan. Ezért komoly vizsgálódással kell ezeket az irányzatokat tanulmányoznunk, mert a kérdések mélyén a hívő emberekről, elnyomott lelkekről van szó, akik felé végre az egyházaknak is kell legyen szavuk, valami biztató mondanivalójuk. Az egyházak benne élnek a társadalomban, és kell tudniuk tájékozódni a felnőtté lett emberiség ezernyi problémái között. Minden egyház vegye tanítását a szentírásból, Jézus evangéliumából, és úgy tanítson, hogy mindig és minden körülmény között: egyház és teológia maradjon. E határokon belül sohasem volt annyi elvégzendő feladatunk, mint éppen napjainkban. Tartozunk tehát bármelyik felekezeti kötelékébe, legyen közös ökuménikus feladatunk, hogy minden emberben a testvért, a felebarátot lássuk. E ponton megszűnik minden felekezeti vonásunk, mert az életet, az embert szolgáljuk. Biztosak lehetünk, hogy a társadalom pozitívan fogja értékelni az olyan teológiát, mely a haladást és a hívő emberek boldogságát szolgálja az egész világon.

Dr. Izsák Vilmos

Személyi változások

Kinevezés. Rendes lelkészi minőségben kinevezést nyertek: Ferencz Gábor máj. 1-től a torockói, jún. 1-től Benedek Sándor a kolozsvárnapocai, Fodor György aug. 1-től a petrozsényi és Forró Tamás aug. 1-től a csegezi egyházközségbe. Gyakorló segédlelkészi minőségben aug. 1-től Szabó Zoltán a bágyoni és Szombatfalvi József a csehétfalvi egyházközségbe küldetett ki.

Áthelyezés. Száva Péter segédlelkész aug. 1-től áthelyezést nyert a brassói egyházközségből Csíkszeredába.

Énekvezéri kinevezés. Meghívás alapján Andrási Dénes jún. 1-től Ravába rendes énekvezérnek neveztetett ki.

Nyugalomba vonult máj. 1-től, 42 évi szolgálat után dr. Úrmösi Károly, aki az egyházi központban a gazdasági-jogi előadó munkakört töltötte be. Megelőzően az Unitárius Teológiai Kar tisztviseelője, majd a Nyugdíjpénztár főkönyvelője volt. Hűségesszolgálatáért az E.K. Tanács köszönetét fejezte ki.

Lemondás. Veszeloyszky Iván székelykáli segédlelkész ápr. 15-től lemondott állásáról és világi pályára lépett.

Lelkész-kibúcsúzó ünnepély. Benedek Sándor bágyoni esperes-lelkész 17 évi szolgálat után, jún. 8-án búcsúzott ki egyházközségéből, hogy elfoglalja új szolgálati helyét a kolozsvár-napocai egyházközségben. Az 1Kor 13, 3—8 alapján tartott prédikáció után dr. Kovács Lajos püspök az egyház nevében méltatta Benedek Sándor hűséges gyülekezetépítő szolgálatát. Csépi József jegyző az egyházközség és Kiss Zoltán a köri lelkészek nevében mondtak köszönetet a távozó lelkész közel két évtizedre terjedő munkájáért. Az ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

Lelkész-beiktató ünnepélyek

A homoródújfalvi egyházközség ápr. 6-án tartotta meg Vass Mózes újonnan kinevezett lelkészének beiktatását. A lelkészi kinevezést Andrási György köri jegyző olvasta fel; ezután az új lelkész mondta el beköszöntő prédikációját Jn 4,24 alapján. Hivatalába ifj. Baró József esperes iktatta be. Vass Mózes lelkészt köszöntötték: Sebe Ferenc tanácsos az egyházi központ, Albert József gondnok, Birtalan Albert, Sándor Irma és Benedek Jakab az egyházközség, id. Vass Dénes lókodi gondnok a szülőfalu és Végh Mihály a köri lelkészek részéről.

A torockói egyházközség máj. 11-én rendezte meg új lelkészének, Ferencz Gábornak beiktatóját. A kinevezési iratot Lőrinczi Károly jegyzőhelyettes olvasta fel, ezt követte az új lelkész beköszöntő prédikációja 2Kor 6, 3—13 alapján. A beiktatást Benedek Sándor esperes végezte. Az üdvözlések során Ferencz Gábert köszöntötték: dr. Mikó Imre főgondnok az egyházi központ, Benedek Ágoston és Sándor Bálint a köri lelkészek, Bartha József, Czupor Andrásné, ifj. Bartha Gyula, Simándi Anna, Botár Sándor és Czupor Ilona az egyházközség részéről.

Mindkét beiktató ünnepély szeretetvendégséggel fejeződött be.

A kidei egyházközség temploma kijavítását a máj. 25-én tartott istentisztelet keretében ünnepelte meg, amikor is dr. Kovács Lajos püspök prédikált és fejezte ki elismerését a gyülekezet áldozatkészsége fellett. Püspök afiát köszöntötték: Fülöp Elemér lelkész az egyházközség, Cheresteşiu Vasile és Biró László lelkészek az ortodox és r. kat. egyházközség nevében. Az ünnepélyt szeretetvendégség zárta be.